

BADDING

Suomi, 2000

Ohjaaja: Markku Pölönen

Ikäraja: K11

Näyttelijät: Janne Reinikainen, Peter Franzén, Karoliina Blackburn, Puntti Valtonen, Ilkka Koivula, Pertti Koivula, Vappu Jurkka

Oppimateriaalin tehtävät on suunniteltu yläasteelle ja lukioon.

Kesto: 1 h 38 min.

Oppimateriaalin teemoja: minäkuva, herkkyys, ystävyys, rakkaus, julkisuus ja rocktähteys, musiikki

Genre: draama

Synopsis

Badding ei ole totta eikä valetta vaan se on satu. Elokuva kulkee dokumentin ja fiktion rajapinnalla. Se kertoo todellisesta henkilöstä, laulaja Rauli Badding Somerjoesta, mutta siinä ei pyritä antamaan totuudenmukaista kuvaa hänestä. Takaumien ja fantasiapätkien avulla katsoja tutustuu herkkään mieheen, joka hurmaa kuulijansa, muttei itseään. Esiintymistä ja sosiaalisia tilanteita pelkäävä Badding (Reinikainen) halutaan vielä kerran yleisön eteen. Tästä alkaa pakomatka vanhan kaverin Ossin (Franzén) kyydittämänä ja Baddingin 70- ja 80-luvun musiikin tahdittamana.

VIHJEITÄ ELOKUVAN KÄSITTELYYN

1. Satu Rauli Rusakosta ja Ossi Oravasta

Elokuva etenee ja Baddingin henkilökuva valottuu sadun tahtiin. Sadussa seikkailevat Rauli Rusakko, Ossi Orava, Mari Myyrä ja lauma susia.

- Palauttakaa satu mieleen yhteisesti tai pienryhmissä keskustellen.
- Pohtikaa, miksi Rauli on Rusakko, Ossi on Orava, Mari on Myyrä ja sudet ovat Susia. Millainen eläin on rusakko? Millainen oli sadun Rauli Rusakko? Millainen eläin on orava? Millainen oli Ossi Orava? Millainen eläin on myyrä, entä millainen oli sadun Mari Myyrä? Millainen eläin on susi? Millaisia olivat sadun sudet?
- Mikä eläin kuvaa parhaiten sinua itseäsi? Miksi?
- Kirjoita omaelämäkerrallinen satu itsestäsi.
- Piirrä myyttinen omakuva, jossa yhdistyvät eläin ja ihminen (vrt. kentauri, minotaurus, merenneito).

2. Tarkastele roolihahmo Rauli Badding Somerjokea

- Keksi viisi adjektiivia, jotka mielestäsi kuvaavat parhaiten Baddingin persoonaa.
- Keksi kolme positiivista ja kolme negatiivista asiaa hänestä.
- Millainen kuva hänellä oli itsestään? Miksi?
- Millaista palautetta hän sai muilta? Millä tavoin se vaikutti häneen?

3. Minäboosteri

Ottakaa jokainen oma A4-kokoinen paperi. Kirjoittakaa nimi paperin yläreunaan. Kerätkää paperit nippuun ja jakakaa ne uudestaan. Jokainen kirjoittaa alareunaan jotakin positiivista henkilöstä, jonka paperi on. Sitten hän taittaa kirjoittamansa asian piiloon ja antaa paperin seuraavalle, joka taas kirjoittaa jotakin positiivista kyseisestä henkilöstä. Kun kaikki ovat kirjoittaneet kaikkiin papereihin, ne jaetaan omistajilleen ja jokainen saa lukea A4:n täydeltä hyviä asioita itsestään. Pirstävää! - Muistattehan kirjoittaa asioita, jotka ovat positiivisia ja tosia.

4. Tähtien tavaramerkit

Julkisuuden henkilöillä on erilaisia maneereita ja persoonallisia tapoja, jotka ovat usein niin vahvoja, että niistä muodostuu heidän tavaramerkkinsä. Baddingille lantion pyöryksestä tuli oma tavaramerkki, joka levisi faniinkin keskuuteen. Mieti tämän hetken tähtiä. Millaisista maneereista heidät tunnetaan? Näytelkää ja yrittäkää tunnistaa, kenestä on kyse.

5. Rocklegenda

Elokuva kutoo Baddingin harteille rocklegendan viittaa.

- Listaa rocktähtiä, jotka kirjaisit rocklegendojen joukkoon.
- Valitse muutama näistä legendoista ja mieti, miksi heistä on tullut rocklegendoja eikä unohdettuja tähtiä.
- Keksi asioita, jotka yhdistävät näitä legendoja. Kirjoita havaintojesi perusteella Näin pääset rocklegendaksi -ohjeet.

6. Huumori

Vaikka elokuvan tarina on surullinen, elokuvasta löytyy paljon huumoria. Millaisilla keinoilla elokuva naurattaa? Mitkä kohdat saivat sinut naurahtamaan? Miksi? Mikä oli hauskin kohta? Millainen olo katsojalle jäi elokuvan jälkeen? Vertailkaa tuntemuksianne.

7. Elokuvan loppu

Elokuvan loppu jää avoimeksi. Katsojalle jätetään valta päättää, mitä sitten tapahtuu.

- Mitä loppu, jossa Badding kävelee laitumella hevosten keskellä kohti rantaa, sinusta merkitsee?
- Elokuva olisi voinut loppua monella muullakin tavalla. Kirjoita elokuvalla toisenlainen loppu.

ELOKUVATIETOA

Dokumentti

Elokuvalla on laajasti tarkasteltuna kaksi pääsuuntausta, dokumentti ja fiktio. Max Juntusen mukaan dokumentti on John Griersonin antama nimitys ei-sepitylle asiaelokuvalle, joka koostuu elävästä elämästä kuvastusta autenttisesta tai rekonstruoidusta materiaalista ja jossa usein on sosiologinen teema tai lähestymistapa. Sen tarkoituksena voi olla kertoa, esitellä, tiedottaa, väittää, valistaa, todistaa, kasvattaa, luoda näkemystä ja näin lisätä tietoa ja ymmärrystä. On hyvä muistaa, että dokumentti on aina tulkinta totuudesta. Se on suodatettu henkilökohtaisten kokemusten kautta. Tekijä on rajannut aiheen ja valinnut materiaalin haluamallaan tavalla. Dokumentti on TV:ssä vallitseva ohjelmatyyppi.

Dokumentti ja fiktio

Dokumentin ja fiktion raja on häilyvä. Molemmista löytyy kummankin aineksia: Dokumentaarisen elokuvan materiaali saattaa olla manipuloitua, jopa lavastettua. Se on aina tulkinta, kyse on tekijän totuudesta. Fiktiivinen eli sepitetty, keksitty elokuva voi käyttää todellisuuden perustuvaa materiaalia ja tapahtumat perustuvat usein todellisiin tapahtumiin ja tapahtuvat todellisessa ympäristössä. Dokumentilla ja fiktiolla on kuitenkin eri perimmäinen tarkoitus: dokumentti esittää tietyn näkökulman asiaan ja sen pyrkimyksenä on herättää katsojan mielenkiinto käsiteltyyn aiheeseen, kun taas fiktio pyrkii viihdyttämään ja sillä on kaupalliset tavoitteet.

Dokumentin lajityyppejä

Dokumenttielokuvassa voidaan erottaa lajityyppejä tai tyylilajeja kuten fiktiivisessäkin elokuvassa. Tarkastelutapoja on monia, samoin lajityyppejä. Yhdestä dokumentista voi löytyä useiden lajityyppien piirteitä. Luokittelu ei ole yksiselitteistä eikä aina edes järkevää.

Barnow on kuvannut dokumentin lajityyppejä näin: uranuurtaja (alkuaikojen sensaatiomaiset välähdykset elävästä elämästä), tutkimusmatkailija, reportteri, maalaaja, asianajaja, torventoitottaja, syyttäjä, runoilija, kronikoitsija, sponsoroitu dokumentti (rahoittajan vaikutus elokuvaan), tarkkailija (piilokameratyylinen tarkkaileva kamera), katalysaattori (kiihdyttää ilmassa olevaa tilannetta), sissi, löytäjä.

Myös muita lajityyppejä on käytetty dokumentista puhuttaessa:

- Historiallisen dokumentin avulla valotetaan menneisyyttä. Materiaalina voi olla vanhoja uutiskuvia, filmin pätkiä, valokuvia.
- Narratiivinen eli kertova dokumentti kertoo juonellisen tarinan. Suuri osa dokumenteista voidaan luokitella narratiivisiksi dokumenteiksi. Se on vastakohta poeettiselle eli runolliselle dokumentille.
- Luontodokumentti
- Henkilödokumentti valottaa jonkun henkilön elämää
- Fiktiivinen dokumentti on fiktio, joka on työstetty dokumentin keinoin
- Subjektiiivinen dokumentti käsittelee tekijän omaa elämää
- Seurantadokumenttiin on kuvattu materiaalia ilman vahvaa ennakkokäsikirjoitusta. Kuvamateriaalista valitaan leikkausvaiheessa käytettävä materiaali ja dokumentin sisältö
- Inhimillisiä ongelmia käsittelevä dokumentti

Muita dokumentaarisia lajityyppejä: dokudraama (Poliisi-TV), reportaasi, katsaukset, etnografinen dokumentti, piilokamera, kotivideot, uutiset ja sää, asia-, ajankohtais- ja urheiluohjelmat jne.

Oppimateriaalin on tuottanut
Koulukinoyhdistys.